

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie za rok 2019

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Kolno, dnia 24 marca 2020 r.

I. Sprawy ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji z środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie jest jednostką organizacyjną Gminy Kolno, działającą jako wyodrębniona jednostka Gminy, utworzona na podstawie uchwały Nr IX/33/90 Gminnej Rady Narodowej w Kolnie z dnia 16 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Obszarem działania GOPS jest wyłącznie Gmina Kolno. Bieżący nadzór nad działalnością OPS sprawuje Wójt Gminy.

Działalnością ośrodka kieruje Kierownik, przy pomocy zatrudnionych do realizacji zadań pracowników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolnie było zatrudnionych 9 osób na umowę o pracę oraz 6 osób na umowę zlecenie

Lp	Stanowisko	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik GOPS	1
2	Księgowa	1
3	Pracownicy socjalni	2
4	Referent - świadczenia rodzinne	1
5	Referent – świadczenia wychowawcze	1
6	Asystent rodziny	1
7	Opiekunki domowe/sprzątaczką	7
8	Aspirant pracy socjalnej	1
9	Trener pracy – projekt – 1/3 etatu	1

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie wykonuje zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową, w szczególności z zakresu:

- ustawy o pomocy społecznej
- ustawy o świadczeniach rodzinnych
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- ustawy o karcie dużej rodziny
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych
- ustawy o oświacie – stypendia
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- program rządowy „Dobry Start”
- program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – od 1 stycznia „Posiłek w szkole i w domu”

Celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Wiodącą ustawą na której opiera się działalność GOPS jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2019 poz. 1507 z późn. zm.), natomiast największe wydatki związane są z realizacją ustawy 500+, świadczenia rodzinne.

Warunkiem ubiegania się o pomoc jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 701 zł
- dla osoby w rodzinie - 528 zł

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

W 2019 roku wykonany budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie ogółem wyniósł 4.868.743,46 zł – z tego:

- dotacja z budżetu państwa – 4.246.776,05 zł.
- **dotacja z budżetu Gminy – 621.967,41zł co stanowi około 13% całego budżetu jakim dysponuje tutaj Ośrodek.**

W 2019 roku na konto Urzędu Gminy tutejszy Ośrodek przekazał kwotę 98. 800,45 zł stanowiącą dochody z tytułu:

- opłat wnoszonych za usługi opiekuńcze – 17.554,55 zł
- funduszu alimentacyjnego – 72.484,99 zł (budżet gminy – 23.624,78 zł, budżet państwa – 48.860,21 zł)
- opłat za pobyt w Domach Pomocy Społecznej – 7.760,91 zł.

Z tytułu oszczędności w różnych działach, GOPS Kolno na koniec roku zwrócił do budżetu Gminy Kolno kwotę 102.151,89 zł.

II. Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Dokonujące się zmiany w Polsce, oprócz pozytywnych skutków powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie (pomimo spadku stopy bezrobocia w kraju to dalej najczęstsza przyczyna występowania o pomoc) spadek dochodów ludności, zwłaszcza ludności wiejskiej w której nie ma dzieci (brak wtedy 500+), niepełnosprawność, długotrwała choroba, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, starzenie się społeczeństwa. Wymienione zjawiska są

przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jak i całego środowiska lokalnego.

W 2019 roku rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą wynosiła - **120** , natomiast liczba osób w rodzinach którym udzielono pomocy – **270**.

Powodem udzielonej pomocy było między innymi :

- ubóstwo - dla **69** rodzin
- bezdomność – **1** osoba
- potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność – **6** rodzin
- bezrobocie - **51** rodziny
- niepełnosprawność - dla **37** rodzin
- długotrwała choroba - dla **47** rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dla **40** rodzin,

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są problemy związane z ubóstwem i bezrobociem. Problem ten występuje na pierwszym miejscu dlatego, że jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają go także dokumenty z Powiatowego Urzędu Pracy. Brak pracy powoduje stałe obniżenie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nierzadko pojawiają się takie problemy jak : uzależnienie, przemoc.

III. Świadczenia pieniężne wypłacone przez GOPS w Kolnie w 2019 r.

1. Zasiłek stały

W okresie sprawozdawczym wypłacono zasiłek stały dla 32 osób - 342 świadczenia, na ogólną kwotę –162 848 zł (dotacja celowa)

2. Zasiłek okresowy

Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła - 59, liczba świadczeń - 243, na kwotę –72.360 zł (dotacja celowa)

Zasiłek okresowy przyznawany był w szczególności ze względu na :

- bezrobocie - 35 osób – 141 świadczeń - na kwotę – 50.162 zł
- długotrwała choroba – 11 osób – 35 świadczeń – 8.797 zł
- niepełnosprawność - 12 osób – 63 świadczenia – 12.121 zł
- inne powody - dla 1 osoby - 4 świadczenia – 1.280 zł

3. Zasiłek celowy

Na zasiłki celowe przeznaczono kwotę 21.153 zł. W tym sprawienie pogrzebu 2.850 zł. , oraz inne zasiłki celowe :opał, odzież, energii, leków 18.303 zł.

4.Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały

W 2019r przyznano składki zdrowotne dla 27 osób – 286 świadczeń na kwotę 13.678 zł.

Poniższa tabela przedstawia pomoc finansową GOPS na zasiłki stałe, celowe i okresowe

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasiłek stały	162.848	342
Zasiłek okresowy	72.360	243
Zasiłek celowy	21.153	111

IV. Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Jako zadanie własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowano pomoc w postaci bezpłatnego dożywiania. Nasza gmina po raz kolejny włączyła się do realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na ten cel otrzymaliśmy w 2019 r. od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotację w wys. 48.000 zł.

Celem programu jest:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,
- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnianie zdrowego stylu życia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach
- rozwój w gminach bazy żywieniowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

- dla osoby samotnie gospodarującej - $701 \text{ zł} \times 150\% = 1051,50 \text{ zł}$

- dla osoby w rodzinie - $528 \text{ zł} \times 150\% = 792 \text{ zł}$

Bezpłatnym dożywianiem objęto ogółem 72 uczniów, wydano 8396 posiłków na kwotę – 31.610 zł.

Zgodnie pkt V.2 , Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

W związku z tym w uzasadnionych przypadkach, pomoc była udzielana bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych, a środki na pokrycie posiłków były przekazywane przez ośrodek na podstawie sporządzonej przez dyrektora szkoły listy dzieci i liczby spożytych przez nich posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Maksymalna liczba dzieci dożywianych dodatkowo nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W 2019 roku pomocą w formie dożywiania w/w trybie dodatkowo objęto 17 uczniów. Ogółem wydano 1.182 posiłków na ogólną kwotę – 4 534 zł.

Ponadto świadczenie pieniężne na zakup żywności przyznano osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach tej formy pomocy w/w osobom przyznano 266 świadczeń dla 97 osób, na kwotę 23.940 zł.

Zadanie powyższe realizowane było zarówno ze środków własnych jak i dotacji celowej budżetu państwa.

By zminimalizować po stronie gminy koszty programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” zostało wystosowane pismo do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o zmniejszenie wkładu własnego z 40 % do 20 %. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony.

Całkowity koszt realizowanego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2019 r. (posiłek, zasiłek na zakup żywności) wyniósł – 60.084 zł. z tego:

- środki własne – 12.084 zł.
- z dotacji celowej – 48.000 zł.

V. Usługi opiekuńcze i Domy Pomocy Społecznej

1. Usługi opiekuńcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizuje również usługi opiekuńcze. Zgodnie z Uchwałą Nr XXIII/146/2017 Rady Gminy Kolno z dnia 31 stycznia 2017r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również ich pobierania, koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustalony został na 13 zł. Wysokość odpłatności jest uzależniona od dochodu na osobę w rodzinie.

Usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym świadczone są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności jej zapewnienia przez rodzinę.

Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2019 r. z usług opiekuńczych świadczonych przez ośrodek pomocy skorzystało 11 osób. Wydatki poniesione na usługi wyniosły 69.601 zł, w tym, zwrot części opłat poniesione przez osoby za usługi wyniosły 17.554,55 zł.

2. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniac domu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Na 31.12.2019r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało 9 osób. Na chwilę obecną przebywa również 9 osób.

Koszt poniesiony przez gminę w 2019r. Wyniósł – 221.758 zł. Odpłatność członków rodziny zobowiązanych do partycypacji w kosztach utrzymania w DPS wynosiła – 7.760,91 zł.

VI. Praca socjalna

W myśl art.119, ust.1 pkt.1 jednym z głównych zadań pracowników socjalnych w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka.

Definicja pracy socjalnej w Polsce, została określona, w art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku jako „działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi” W pracy socjalnej chodzi zatem, o profesjonalną pomoc w kierunku wzmocnienia lub odzyskania zdolności adresatów pomocy w funkcjonowaniu społecznym oraz tworzeniu sprzyjających ku temu warunków społecznych.

Obecnie każdy dzień przynosi nowe wyzwanie, ciągle wzrasta liczba osób i rodzin, które na swej drodze napotykają różnorodne problemy. Rozwiązanie problemów tej grupy osób wymaga ze strony GOPS dużego zaangażowania, fachowości i współdziałania z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, oraz stałego kontaktu z ich rodzinami.

W związku z powyższym, GOPS Kolno w 2019 roku poza przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków pieniężnych oraz pomocy rzeczowej udzielał szeroko rozumianej pomocy w postaci pracy socjalnej, zmierzającej do poprawienia sytuacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. Pracownicy socjalni pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, sądowych, rodzinnych, środowiskowych itp. Z takiej formy pomocy skorzystało 65 rodzin

VII. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Od 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Narzuciła ona Gminie nowe rozwiązania, które mają być stosowane wobec rodzin, w których występują trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Jedną z najważniejszych zmian dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi jest zatrudnienie asystenta rodziny. Ma on szereg zadań wynikających z ustawy, polegających m.in. na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny biologicznej, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania tak by nabyła ona nowe umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Tut. Ośrodek zatrudnia jednego asystenta rodziny, który współpracuje średnio z 8 dysfunkcyjnymi rodzinami. Nowy asystent swoje zadania wykonuje od 01.11.2019, ma objętych pomocą 4 rodziny. W niektórych przypadkach – np. rodziny w Bęsi, Lutrach, które takiego wsparcia wymagały, były uczestnikami projektu realizowanego przez GOPS Kolno z funduszy europejskich przez co odwiedzał ich asystent rodziny zatrudniony w ramach projektu.

Niestety jednym z gorszych rozwiązań przewidzianych w w/w ustawie jest narzucenie samorządom gminnym partycypacji w kosztach utrzymania dziecka z terenu Gminy umieszczonego w systemie pieczy zastępczej i są one następujące:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 roku 3 dzieci z terenu Gminy Kolno przebywało w pieczy zastępczej. Z tego tytułu zwrócono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie kwotę w wysokości 4.790,16 zł, która stanowiła odpowiedni procent związany z kosztami pobytu naszego dziecka w systemie pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym tut. Ośrodek wystąpił do Sądu Rejonowego w Biskupcu z wnioskiem o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej jednej z rodzin mieszkającej na terenie

Gminy Kolno. Dzieci zostały odebrane matce i umieszczone w pieczy zastępczej/ matka uzależniona od alkoholu /.

VIII. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie od 2011 roku realizuje zadania Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Jest to zadanie zlecone realizowane przez samorząd gminny.

W 2019 roku zostało wypłaconych **świadczeń rodzinnych** na kwotę **1.349.523,41 zł** w tym:

- zasiłki rodzinne	dla 136 osób – w kwocie 275.081,23 zł,
- dodatki do zasiłku rodzinnego	dla 102 osób – w kwocie 149.020,56 zł,
- zasiłek z tyt. urodzenia dziecka (becikowe)	dla 26 osób – w kwocie 27.000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne	dla 73 osób – w kwocie 158.911,34 zł.
- świadczenia pielęgnacyjne	dla 23 osób – w kwocie 404.346,70 zł,
- zasiłek dla opiekuna	dla 3 osób – w kwocie 13.420,00 zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy	dla 10 osób – w kwocie 44.900,00 zł
- świadczenie rodzicielskie	dla 26 osób – w kwocie 191.962.80 zł.
- składki emerytalno-rentowe	w kwocie 84.880,78 zł.

Potrącono kwotę 2.384,00 zł na nienależnie pobrane świadczenia rodzinne

Tut. Ośrodek wykonuje również działania w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz działania związane z postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. W 2019. z tego tytułu wypłacono pomoc dla 35 osób uprawnionych z 22 rodzin w kwocie 175.855 zł.

Nowymi świadczeniami, które zostały wprowadzone w ostatnim czasie są: świadczenia wychowawcze zwane powszechnie programem 500+, oraz świadczenia Dobry Start (300+). Zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy Kolno tut. Ośrodek Pomocy zajmuje się ich obsługą od samego początku.

- świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie (dotyczy wyłącznie dzieci do ukończenia 18 roku życia) . W 2019 roku wpłynęło do tut. Ośrodka 331 wnioski, ilość dzieci 329. Kwota wydana to **2.056.560,28 zł**. Nienależnie pobrane świadczenia które zwrócono z odsetkami do GOPS – 1.573,68 zł.

- świadczenia z programu rządowego „Dobry Start” przysługuje w wys. 300 zł raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. W 2019 roku do GOPS wpłynęło 199 wniosków, ilość dzieci 283. Kwota przekazana mieszkańcom Gminy Kolno to 84.900 zł.

IX. Dodatki mieszkaniowe, Karta Dużej Rodziny, stypendia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie zajmuje się również przyznawaniem dodatków mieszkaniowych. Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej występująca w okresie 6 miesięcy od daty przyznania dodatku nie ma wpływu na wysokość świadczenia. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku a zaległości te nie zostaną uregulowane w okresie 3 miesięcy dodatek zostaje wstrzymany. Zauważalny jest spadek zainteresowania w/w formą

pomocy, gdyż z roku na rok liczba wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego jest mniejsza.

W 2019 roku do tut. Ośrodka wpłynął jeden wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano kwotę 179,22 zł.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. Od stycznia 2019r. jest możliwość otrzymania KDR przez rodziców, którzy mieli na utrzymaniu 3 dzieci, które obecnie są dorosłe.

W 2019 roku o wydanie Karty Dużej Rodziny ubiegały się 28 rodzin. Wydano 70 kart.

Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, a rozstrzygnięcie o jej przyznaniu wydaje się w formie decyzji administracyjnej. Zasady przyznawania tych świadczeń określa uchwalony przez radę gminy regulamin. Cel pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów został wprost określony w art. 90b ust. 2 ustawy. Zgodnie z tym przepisem udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym ma na celu ułatwienie dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Prawo do stypendium szkolnego przysługuje uczniom z rodzin, w których dochód nie przekracza 528 zł (netto) na osobę.

W roku sprawozdawczym tut. Ośrodek objął w/w forma pomocy 45 uczniów z terenu Gminy Kolno na łączną kwotę 31 644,49 zł z czego 25 315,59 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa. Wkład własny Gminy w to zadanie wyniósł 6 328,90 zł.

X. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizując zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie – jest to zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Aby przeciwdziałać i zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie GOPS w Kolnie współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolnie, oraz Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym. Gmina realizując zadanie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej pozostaje w ścisłej współpracy z placówkami leczenia odwykowego, uwzględniając kwestie dofinansowania określonych potrzeb. Zatrudnia też psychoterapeutę, który przyjmuje klientów w budynku GOPS przez cały rok.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U.2020, poz.218) nałożyła na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Kolno funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów, w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, placówek leczenia odwykowego i psychiatrycznego.

W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy. W 2019 roku procedurą Niebieskiej Karty zostały objęte 8 rodzin, liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – formularz A – 8 .

XI. Projekty konkursowe w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie dalej realizował dwa projekty konkursowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014 – 2020. Partnerami projektu są: Gmina Biskupiec oraz Federacja Organizacji Socjalnych w Olsztynie FOSa - lider projektu

Tytuł projektu – Rozwój usług społecznych w gminach Kolno i Biskupiec

Wartość projektu – 1 091 400 zł z czego dofinansowanie z UE wynosi 927 690 zł.

Wkład własny JST – 58 800 zł w tym Gmina Kolno – 19 600 zł (w całości są to zasiłki które będą otrzymywać beneficjenci projektu zgodnie z zaplanowanym budżetem GOPS)

Czas trwania projektu – 01.03.2017r. – 31.07.2019r.

Cel projektu – celem projektu jest podniesienie aktywności społecznej i poprawa sytuacji rodzinnej 110 osób (Gmina Kolno 35 osób) w tym 70 kobiet i 40 mężczyzn. Są to osoby zagrożone ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczeniem społecznym z wielu powodów oraz ich otoczenie rodzinne. Każdy z uczestników zostanie poddany wieloprofilowej diagnozie zasobów i deficytów przez zespół specjalistów. Na podstawie diagnozy, dla każdego uczestnika przygotowana zostanie indywidualna ścieżka reintegracji, obejmująca przynajmniej trzy typy wsparcia określone w projekcie. Będzie to poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, mediacyjne), TSR, wsparcie asystenta rodziny, cykle edukacyjne (szkoła dla rodziców, gospodarowanie budżetem domowym, żywienie, higiena), usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz dzieci. Projekt zakłada też pracę metodą animacji lokalnej.

Zakładane rezultaty:

- wzrost aktywności społecznej
- wzrost umiejętności rozwiązywania trudności/problemów życiowych, samooceny
- wzrost umiejętności/kompetencji wychowawczych rodziców

Tytuł projektu – Kluby Integracji Społecznej w Biskupcu i Kolnie

Wartość projektu – 788 325,00 zł z czego dofinansowanie wynosi 744 325,00 zł.

Wkład własny JST – 44 000 zł w tym Gmina Kolno – 20 000 zł (w całości są to zasiłki które będą otrzymywać beneficjenci projektu zgodnie z zaplanowanym budżetem GOPS)

Czas trwania projektu – 01.09.2017r. – 31.10.2019r.

Cel projektu – Celem projektu jest podniesienie aktywności społecznej i zawodowej 44 osób (20 z Gminy Kolno), w tym 30 kobiet zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 15-64 z terenu gmin Biskupiec i Kolno w okresie 26 miesięcy. W ramach projektu wsparciem zostaną objęte Kluby Integracji Społecznej w gminach Biskupiec i Kolno. Dla każdego z uczestników zostanie wypracowana Indywidualna Ścieżka Reintegracji, w oparciu o którą będzie realizowane wsparcie. Wsparcie obejmie cykl warsztatów motywacyjnych i kształcących kompetencje społeczne i interpersonalne, oraz wsparcie psychologa, trenera pracy, animatora, doradcy zawodowego. Uczestnicy będą kierowani na kursy zawodowe i

kwalifikacyjne, staże u pracodawców. Efektem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 10 osób. Wszyscy uczestnicy podniosą swoją aktywność społeczną i gotowość do zatrudnienia.

Zakładane rezultaty:

- podniesienie umiejętności interpersonalnych i kompetencji społecznych,
- podniesienie poziomu motywacji do zmiany i samooceny,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych,
- zwiększenie gotowości do zatrudnienia

XII. Pozostałe zadania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizował w 2019 roku również inne zadania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin z terenu Gminy Kolno.

Współpracował ze szkołami w zakresie pomocy specjalistycznej pedagoga jak również wczesnego rozpoznawania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie w zakresie interwencji kryzysowej.

Z naszej inicjatywy podpisano również porozumienie z Gminą Reszel celem kierowania osób niepełnosprawnych intelektualnie z Gminy Kolno do Środowiskowych Domów Samopomocy działających w Reszlu. Obecnie z terenu Gminy skierowanych jest 5 osób.

GOPS Kolno w ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Olsztynie współuczestniczył w organizacji kolonii letnich (tworzenie listy dzieci, przekazanie kart zgłoszeń). Na w/w kolonie pojechało 6 dzieci.

Gmina Kolno bierze również udział w Kampanii Społecznej „Białej Wstążki”. To największa na świecie akcja, będąca symbolem sprzeciwu dotyczącego przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet. Pracownicy tut. Ośrodka w miejscowościach naszej gminy rozdają Panom Białe Wstążki wraz z ulotkami opisującymi akcję.

Już od 2 lat GOPS w Kolnie otrzymuje darmową żywność z programu FEAD. Podpisaliśmy w tym względzie porozumienie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Olsztynie. Żywność jest dowożona własnym (gminnym) transportem dla około 50 osób. Współpracujemy również w tym zakresie z parafią Unikowo celem weryfikacji osób otrzymujących żywność z terenu Wysokiej Dąbrowy.

XIII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Niestety na terenie Gminy Kolno nie posiadamy żadnego mieszkania chronionego co łamie zapisy w/w ustawy i naraża Gminę (w ramach kontroli) na negatywną ocenę działań w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwić integrację społeczną.

Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun i inni.

Umieszczanie osoby w mieszkaniu chronionym to rodzaj wsparcia udzielany różnym grupom posiadającym podobny problem życiowy, na przykład niepełnosprawność. Wsparcie to powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych mieszkańców.

W Gminie Kolno brakuje także rozwiązań w zakresie usług społecznych skierowanych np. do seniorów. Brak jest w gminie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych, brak jest również Klubów Seniora, Uniwersytetu III Wieku, organizacji pozarządowych zajmujących się osobami starszymi. W starzejącym się społeczeństwie (w naszej gminie jest to bardzo zauważalny trend) potrzeba rozwiązań kierowanych do tej grupy społecznej, gdyż stanowi ona bardzo duży odsetek mieszkańców Gminy Kolno.

W chwili obecnej również jednym z większych problemów Ośrodka jest wzrastająca liczba osób wymagających umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej. Z naszych obserwacji wynika że ilość osób kierowanych do DPS, za które gmina ponosi częściową odpłatność wzrasta w niepokojącym tempie.

Istotnym elementem działalności GOPS jest posiadanie sprawnej, wykształconej i zaangażowanej kadry, która fachowo i szybko będzie rozwiązywała problemy społeczne naszych mieszkańców. Niestety jeśli chodzi o pracowników socjalnych, występują na rynku lokalnym braki w zakresie zatrudniania nowych specjalistów. W chwili obecnej tutaj Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych, chociaż zgodnie z ustawą o pomocy społecznej powinno być ich najmniej 3. Pomimo wcześniejszych poszukiwań nie udało się nam zatrudnić pracownika socjalnego z odpowiednimi kwalifikacjami. Jest ich na rynku pracy coraz mniej, a i wynagrodzenia w naszej gminie są bardzo małe. Jest to zresztą problem wszystkich pracowników GOPS. Od 1 stycznia większość pracowników tutaj Ośrodka ma ustaloną pensję zasadniczą prawie na poziomie minimalnego wynagrodzenia. Nie pozwala to optymistycznie patrzeć w przyszłość. Każdy brak osoby na stanowisku w Ośrodku stanowi zagrożenie realizacji w pełni powierzonych zadań.

